

Обраћање високог представника и специјалног представника ЕУ, Валентина Инцка, на трећем засједању Парламента за Европу за 2011. годину

Поправити стање у економији и вратити се на пут за Европу

Даме и господо,

Састајемо се у вријеме када је у средишту пажње политике у БиХ да се коначно почне са формирањем власти на државном нивоу. Већина грађана ће се сложити да је незадовољавајуће то што се ово догађа више од пола године након општих избора.

И није случајност да је дуго раздобље политичке несигурности и стагнације попраћено падом животног стандарда и растом стопе незапослености.

У таквим околностима, могло би се тврдити да је једноставно нереално очекивати разговор о “позитивном циклусу” – у којем економски развој олакшава европске интеграције, а процес европских интеграција подржава економски развој.

Али, заправо, тај позитивни циклус никада није био потребнији него сада у Босни и Херцеговини.

Управо због тога што је ситуација тако лоша морамо учинити све

што је у нашој моћи да започнемо овај циклус.

БиХ је потребан Савјет министара

У неким круговима је постало модерно да се сугерише да непостојање правилно конституисане владе у ствари не представља прави проблем. Неки су чак направили поређења између Босне и Херцеговине и Белгије.

- Разлика између Босне и Херцеговине и Белгије је у томе што половина становништва Белгије не живи у сиромаштву.
- Разлика је у томе што прошле године у Белгији директна улагања у земљу – а то значи стварање нових радних мјеста – нису умањена за пола.
- Разлика је у томе што је Белгија већ унутар Европске уније и њени грађани уживају привилегије и гаранције које долазе уз чланство.

Босни и Херцеговини је потребан Савјет министара сада – а не за шест мјесеци.

Нове власти треба да зауставе економски пад и врате земљу назад на пут ка европској интеграцији.

То значи покретање тог позитивног циклуса – гдје се земља, поправљајући економску ситуацију, приближава чланству у ЕУ, а приближавање Европи подразумијева бољу економију.

Приоритети

Законодавни приоритети укључују доношење Закона о попису становништва БиХ. То је битно за процес приступања Европској унији. Такође је и основни предуслов за одржавање изборних обећања – јер власти не могу промијенити стање у економији уколико немају одговарајуће статистичке податке како би се утврдило шта треба учинити и гдје то треба бити учињено. Попис становништва ће пружити ове информације.

Остали приоритети укључују доношење Закона о облигацијама БиХ и модернизацију система банкарске супервизије, оба наведена приоритета су кључни елементи у развоју јединственог економског простора.

Два су разлога за фокусирање на ово.

- Први је да је развој јединственог тржишта у Босни и Херцеговини логичан корак према учешћу у јединственом тржишту Европске уније.
- Други је да ће вам развој јединственог тржишта помоћи да побољшате трговину, привучете инвестиције, створите нова радна мјеста и побољшате животни стандард.

Ово су снажни аргументи. Вјерујем да се парламентарци морају почети што више водити овим аргументима.

Прави рад

Гледајући садашње стање у том свјетлу, јасно је да формирање Савјета министара БиХ није главни чин, него само увертира.

Потребно је да се формира Савјет министара, тако да прави посао може почети.

Током овог раздобља у којем је политика стајала на мртвој тачки, а све више грађана остајало без радних мјеста, представници влада су рутински артикулисали проблеме док су парламентарци рутински артикулисали рјешења.

Ово ипак није изричито правило. Било је оних који проналазе рјешења у власти, а било је и оних који опструишу у парламенту, али свеукупно, вјерујем да постоји огромна резерва конструктивне енергије у парламентима. Гледајући присутне у овој просторији данас, знам да има много оних који су нестрпљиви да приону на посао.

Неефикасност и расипништво

И у медијима и у политичкој расправи је у центру пажње то која странка добија која мјеста у којој влади. Пуно је мање пажње поклоњено питању колико добро или лоше владе раде свој посао након преузимања мандата.

Ту је и пропорционалан недостатак процјене перформанса политичара који нису у власти, али ипак имају одговорност према својим грађанима.

Не само да Босна и Херцеговина није имала ефикасну владу неколико година него је недостајала и ефикасна опозиција.

У другим земљама опозиција је та која осигурава добро функционисање владе тако што владу позива на одговорност.

Без конструктивне и динамичне опозиције, стандарди власти су нижи. Само у посљедњих неколико седмица свједоци смо демонстрација у различитим дијеловима земље против неефикасности и расипништва владе. Вјерујем да ова опозиција треба прво доћи од парламентарца.

На парламентарцима је одговорност да дјелују тако да владе у Федерацији, Републици Српској и држави заправо раде посао за који су изабрани.

А велики дио овог посла је на јасан и разумљив начин постављен у процесу приступања у ЕУ. То је тај позитиван циклус који може помоћи Босни и Херцеговини да пронађе излаз из ове тренутне, потпуно незадовољавајуће ситуације. То је циклус у којем реформе потребне за чланство у ЕУ почињу да доносе економске користи, док побољшање економије ствара замах за више реформи.

Вјерујем да парламентарци имају незамјењиву улогу у покретању и одржавању овог позитивног циклуса и надам се да ће данашња расправа подржати управо ту улогу парламената.

Хвала!